

ROTACYZM - RERANIE

...

ROTACYZM - RERANIE TO CZĘSTO WYSTĘPUJĄCA WADA WYMOWY, KTÓRA POLEGA NA NIEPRAWIDŁOWEJ REALIZACJI GŁOSKI R.

CO POWINNIŚMY WIEDZIEĆ O GŁOSCE R?

- DŹWIĘCZNA, OKREŚLANA W KLASYFIKACJI GŁOSEK JAKO PÓŁOTWARTA, PRZEDNIOJĘZYKOWO - DZIAŚŁOWA, TWARDA - POWSTAJE W EFEKCIE WIBRACJI PRZEDNIEJ CZĘŚCI JĘZYKA.

JEST GŁOSKĄ TRUDNĄ - BY ZOSTAŁA PRAWIDŁOWO WYMÓWIONA, JĘZYK MUSI BYĆ NIE TYLKO BARDZO SPRAWNY (DZIECKO MUSI OPANOWAĆ M.IN. RUCHY PIONOWE), ALE TEŻ WŁAŚCIWIE UŁOŻONY: JEHO KONIUSZEK POWINIEN WIBROWAĆ, DELIKATNIE UDERZAJĄC O TZW. WAŁEK DZIAŚŁOWY, CZYLI MIEJSCE ZNAJDUJĄCE SIĘ ZA GÓRNYMI SIEKACZAMI. WARGI SĄ WTEDY LEKKO ROZCHYLONE, ŻUCHWA OBNIŻONA, A WIĘZADŁA GŁOSOWE DRGAJĄ, WYDAJĄC CHARAKTERYSTYCZNY DŹWIĘK.

PRZYCZYNY ROTACYZMU?

- WADY ZGRYZU
- ZA KRÓTKIE WĘDZIDEŁKO
- NIEPRAWIDŁOWOŚCI W BUDOWIE ANATOMICZNEJ JĘZYKA
- SŁABSZA SPRAWNOŚĆ MIĘŚNI JĘZYKA
- NIEPRAWIDŁOWE WZORCE WYMOWY

PRAWIDŁOWA ARTYKULACJA GŁOSKI "R" ZALEŻY W DUŻYM STOPNIU OD ODPOWIEDNIEJ WYMOWY GŁOSEK TZW. SZEREGU SZUMIĄCEGO CZYLI MIĘDZY INNYMI SZ, CZ, DŻ.

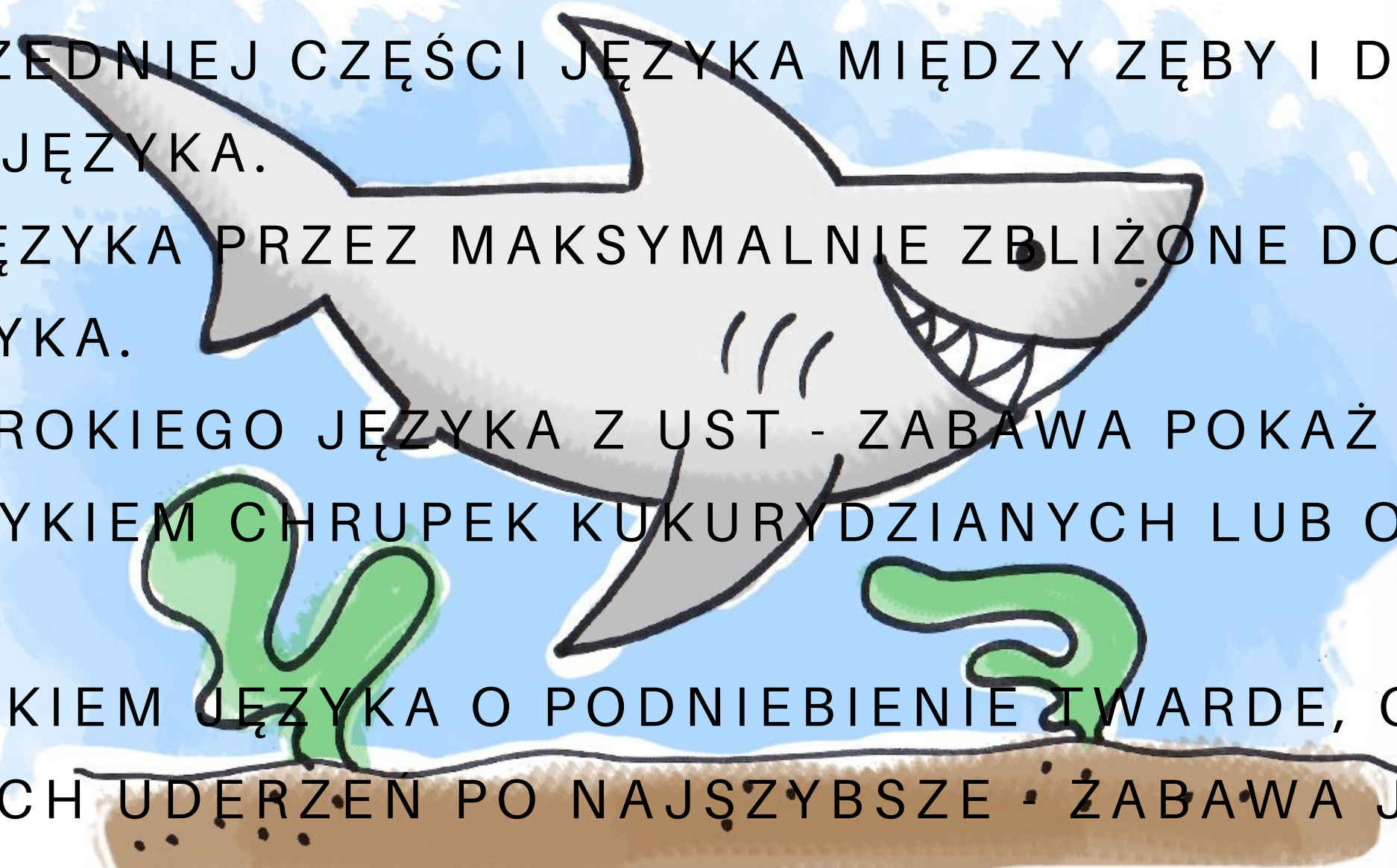
PRZYCZYNY ROTACYZMU?

- WADY ZGRYZU
- ZA KRÓTKIE WĘDZIDEŁKO
- NIEPRAWIDŁOWOŚCI W BUDOWIE ANATOMICZNEJ JĘZYKA
- SŁABSZA SPRAWNOŚĆ MIĘŚNI JĘZYKA
- NIEPRAWIDŁOWE WZORCE WYMOWY

PRAWIDŁOWA ARTYKULACJA GŁOSKI "R" ZALEŻY W DUŻYM STOPNIU OD ODPOWIEDNIEJ WYMOWY GŁOSEK TZW. SZEREGU SZUMIĄCEGO CZYLI MIĘDZY INNYMI SZ, CZ, DŻ.

ĆWICZENIA:

- NAGRYZANIE BRZEGÓW JĘZYKA ZĘBAMI, CZYLI MASOWANIE I ROZCIĄGANIE JĘZYKA.
- WYSUNIĘCIE PRZEDNIEJ CZĘŚCI JĘZYKA MIĘDZY ZĘBY I DELIKATNE ŻUCIE GO, TZN. MASAŻ JĘZYKA.
- PRZECISKANIE JĘZYKA PRZEZ MAKSYMALNIE ZBLIŻONE DO SIEBIE ZĘBY, TJ. MASOWANIE JĘZYKA.
- WYSUWANIE SZEROKIEGO JĘZYKA Z UST - ZABAWA POKAŻ ŁOPATĘ.
- ODKLEJANIE JĘZYKIEM CHRUPK KUKURYDZIANYCH LUB OPŁATKA Z PODNIEBIENIA.
- KLASKANIE CZUBKIEM JĘZYKA O PODNIEBIENIE TWARDE, OD NAJWOLNIEJSZYCH UDĘRZEŃ PO NAJSZYBSZE - ZABAWA JEDZIE KONIK.
- WIELOKROTNE ODRYWANIE JĘZYKA PRZYKLEJONEGO CAŁĄ POWIERZCHNIĄ - DO PODNIEBIENIA - ZABAWA W MLASKANIE.

ĆWICZENIA CD

ZLIZYWANIE Z PRZEDNIEJ CZĘŚCI PODNIEBIENIA TWARDEGO PRZYKLEJONEGO
KAWAŁKA CZEKOLADY, KROPLI MIODU, ODROBINY DŻEMU LUB OPŁATKA.

NAŚLADOWANIE LUB SSANIE PRAWDZIWEGO CUKIERKA CZUBKIEM JĘZYKA.

PRZYTRZYMANIE PASKA PAPIERU WARGAMI, A NASTĘPNIE ZDMUCHIWANIE GO Z
UST.

SZYBKIE WYPOWIADANIE GŁOSKI [L].

SZYBKIE I KILKUKROTNE WYBRZMIĘWANIE LY Z JĘZYKIEM UDERZAJĄCYM O
GÓRNĄ WARGĘ.

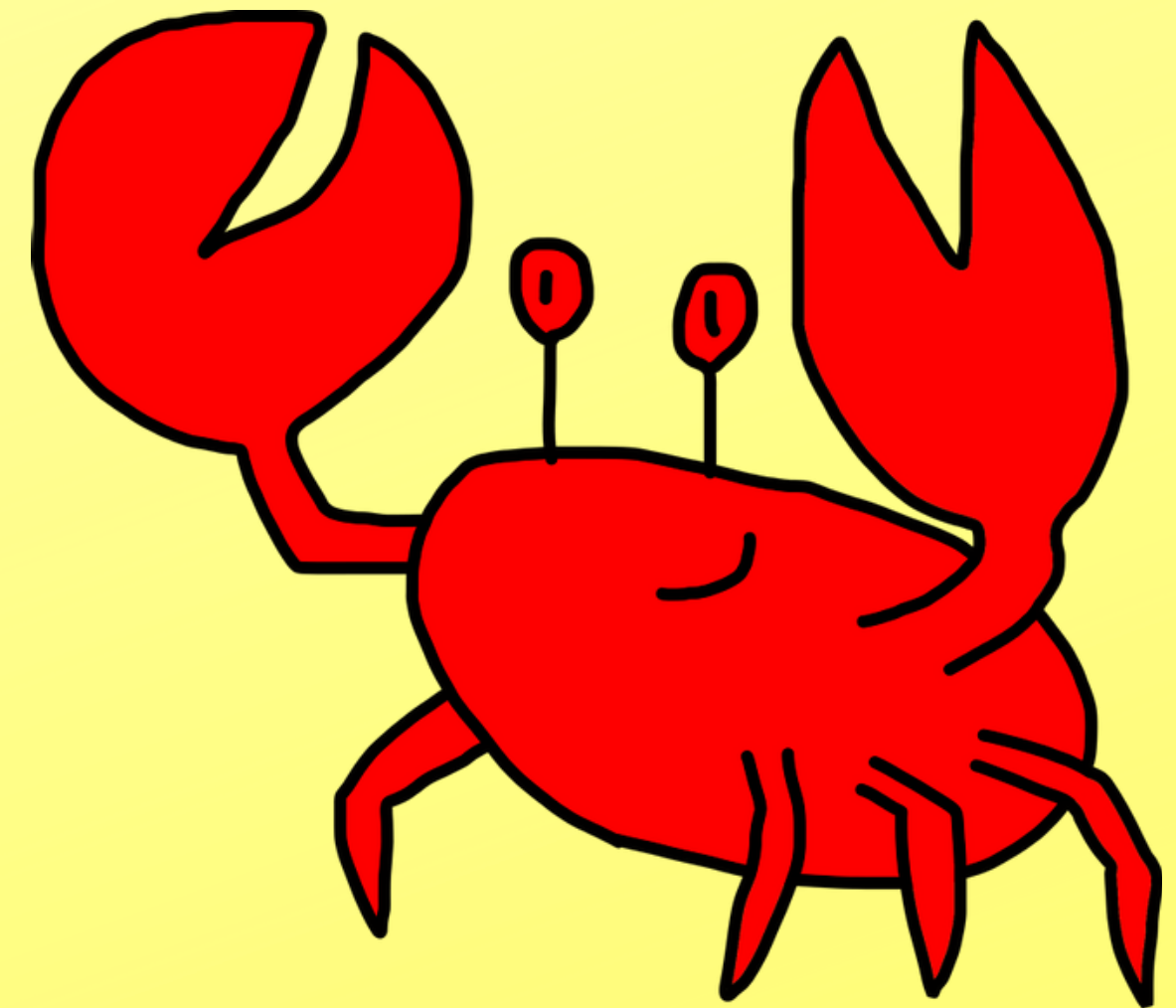
ENERGICZNE, WIELOKROTNE WYBRZMIĘWANIE:

TE, TE, TE,

TY, TY, TY,

DE, DE, DE,

DY, DY, DY.

ĆWICZENIA CD..

- NAŚLADOWANIE RÓŻNYCH ODGŁOSÓW:

RYBKI - PLUM, PLUM,

INDYKA - GUL, GUL,

BOCIANA - KLE, KLE,

CHODAKÓW - KLAP, KLAP,

MYCIA - CHLAPU, CHLAPU,

JAZDY KONNEJ - PATATAJ.

- ŚPIEWANIE RÓŻNYCH MELODII NA SYLABACH:

LA, LA, LA,

LO, LO, LO,

LE, LE, LE,

LU, LU, LU,

LY, LY, LY.

- CORAZ SZYBSZE WYPOWIADANIE ZBITKI SYLABOWEJ

LA, LO, LU, LE.

• SZYBKIE KILKUKROTNE POWTARZANIE:

NALAPATADA,
NOLOPOTODO,
NELEPETEDE,
NULUPUTUDU,
NYLYPYTYDY.

• CORAZ SZYBSZE I WIELOKROTNE WYPOWIADANIE ZBITKI BD.

• POWTARZANIE ZE STOPNIOWYM PRZYSPIESZANIEM:

BDA, BDO,
BDE, BDU, BDY,
PTA, PTO,
PTE, PTU, PTY,
BDA - PTA,
BDO - PTO,
BDE - PTE,
BDU - PTU,
BDY - PTY.

- PRZYSPIESZONE WIELOKROTNE WYBRZMIEWANIE:

TEDAMWA,
TAT TEDAT,
ENTE DENTE,
LELUM POLELUM,
BLE, BLA,
TLA, TLO, TLU.

- PODCZAS SZEROKIEGO OTWIERANIA JAMY USTNEJ, UNOSZENIE CZUBKA JĘZYKA DO PODNIEBIENIA A NASTĘPNIE SZYBKIE I WIELOKROTNE WYMAWIANIE PRZYTĘPIONYCH GŁOSEK: [T] [D] ORAZ ZBITEK PÓŁGŁOSKOWYCH TD, TDN, A TAKŻE ZBITEK SYLABOWYCH:

TEDA - TEDA,
TEDE - TEDE,
TEDO - TEDO,
TEDU - TEDU,
TEDY - TEDY.

• PODCZAS SZEROKIEGO OTWIERANIA JAMY USTNEJ, UNOSZENIE CZUBKA JĘZYKA DO PODNIEBIENIA A NASTĘPNIIE SZYBKIE I WIELOKROTNE WYMAWIANIE PRZYTĘPIONYCH GŁOSEK: [T] [D] ORAZ ZBITEK SPÓŁGŁOSKOWYCH TD, TDN, A TAKŻE ZBITEK SYLABOWYCH:

TEDA - TEDA,

TEDE - TEDE,

TEDO - TEDO,

TEDU - TEDU,

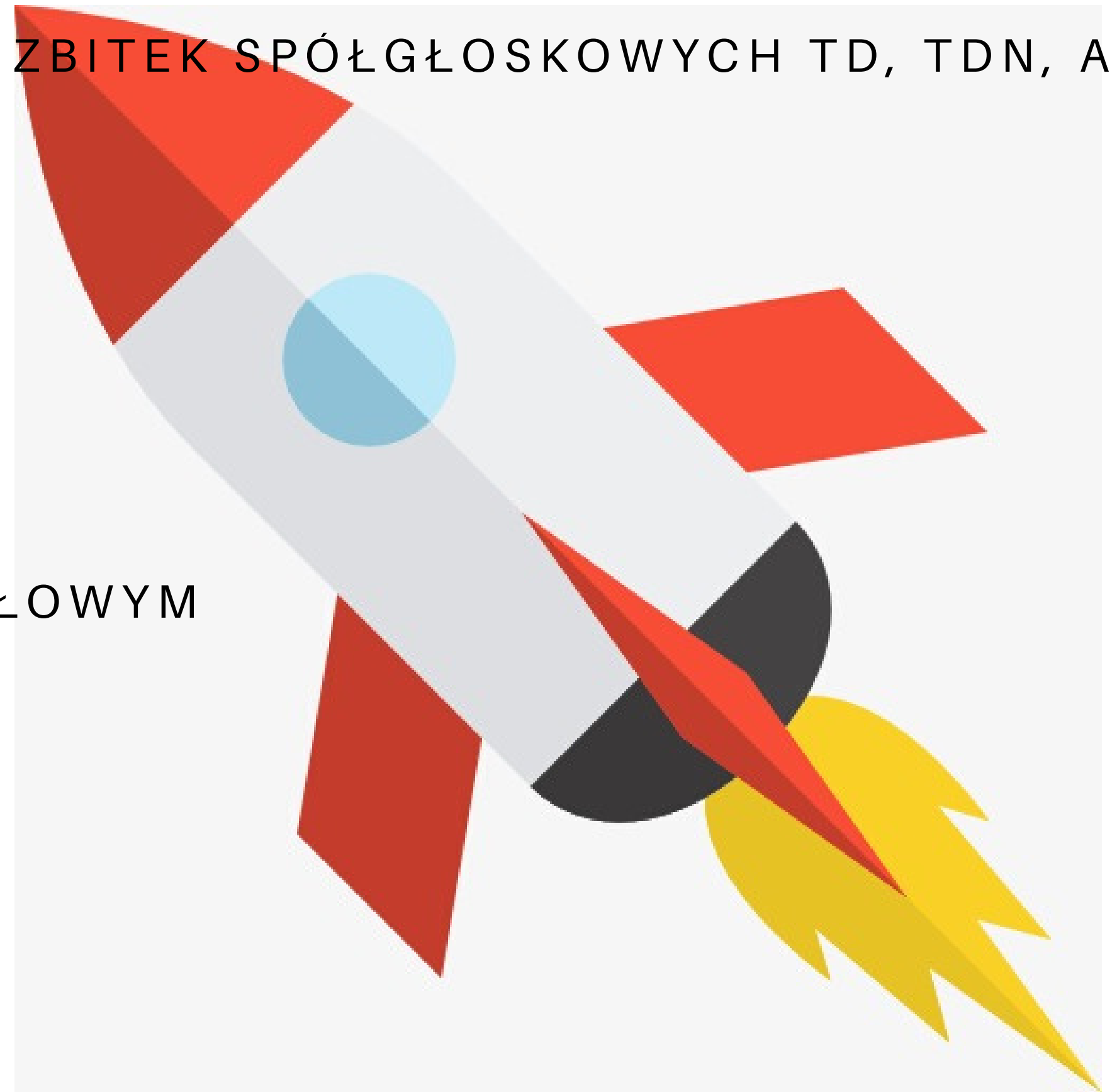
TEDY - TEDY.

• RECYTACJA RYMOWANKI Z [T] DZIAŚŁOWYM

KTO TUTAJ TAK TUPIE?

TO TATO TUTAJ TAK TUPIE.

ACH, TATO TUTAJ TAK TUPIE!

- UNOSZENIE CZUBKA JĘZYKA DO WAŁKA DZIAŚŁOWEGO, WYMAWIANIE PRZEDŁUŻONEGO [D] Z RÓWNOCZESNYMI ENERGETYCZNYMI, POZIOMYMI RUCHAMI PALCEM PO WEWNĘTRZNEJ POWIERZCHNI JĘZYKA LUB PO WĘDZIDEŁKU PODJĘZYCZKOWYM.
- UNIESIENIE JĘZYKA DO WAŁKA DZIAŚŁOWEGO, A NASTĘPNIEMOCNE DMUCHNIĘCIE NA CZUBEK JĘZYKA, AŻ DO POJAWIENIA SIĘ TR.
- UŁOŻENIE WĄSKIEGO PASKA PAPIERU NA JĘZYKU LUB POD NIM, A NASTĘPNIEMOCNE WYPOWIADANIE GŁOSKI [T]. PAPIER POWINIEN SIĘ UNOSIĆ, A ZAMIAST [T] POWINNO POJAWIĆ SIĘ TRRR.
- MOCNE AKCENTOWANIE [T] PODCZAS WYBRZMIĘWANIA ZBITEK TLL, TLL, TLL, TRL NAJPIERW SZEPTEM, A POTEM GŁOŚNO.

- POWTARZANIE SZEPTEM, A NASTĘPNIE GŁOŚNO:

LA, LA, LA, TRLA,

LO, LO, LO, TRLO,

LU, LU, LU, TRLU,

LE, LE, LE, TRLE,

LY, LY, LY, TRLY,

LI, LI, LI, TRLI.

- SZEPTEM I GŁOŚNO WYPOWIADANIE TRLA, TRLO, TRLE, TRLU, TRLY.

• PRÓBY NAŚLADOWANIA ODGŁOSÓW, ZACZYNAJĄC OD SZEPTU:
ŚPIEWU PTAKÓW - TRI LI LI,
GRY NA TRĄBCE - TRA TA TA, TRU TU TU, TRE TE TE,
ZEPSUTEGO ZAMKA KARABINU - TR TR TR, DR DR DR,
WARCZENIA PSA - WRR, WRR, WRR,
RUSZAJĄCEGO TRAKTORA - TUR TUR TUR, TYR TYR TYR, PYR PYR PYR,
ODLOTU PTAKÓW - FRU, FRU, FRU,
ĆWIERKANIA WRÓBLI - ĆWIR, ĆWIR,
ZATRZYMYWANIA KONIA - PR, PR,
ODGŁOSU ŚWINKI - CHRUM, CHRUM,
CHRAPANIA - CHR, CHR, CHR,
DZWONIĄCEGO TRAMWAJU - DRYŃ, DRYŃ,
CHRUPANIA - CHRUP, CHRUP,
SZOROWANIA - SZURU, SZURU,
ZAPALANIA ŚWIATŁA - PSTRYK,
ŁAMANIA GAŁĘZI - TRACH.
CZĘSTE ŻUCIE GUMY DO MOMENTU UTRATY PRZEZ NIĄ SMAKU.

ĆWICZENIA WARG

NAŚLADOWANIE ODGŁOSÓW Z OTOCZENIA:

SAMOPOCZUCIA W CZASIE ZIMNA - BRR, BRR,

RUSZAJĄCEGO MOTOCYKLA - BRUM, BRUM,

PARSKANIA KONIA - PRR, PRR.

- ENERGICZNE PIONOWE PORUSZANIE WARG BOKIEM PALCA.
PARSKANIE WARGAMI Z JĘZYKIEM WYSUNIĘTYM MIĘDZY NIMI.

PIONOWE RUCHY PALCAMI PO WARGACH, NAŚLADUJĄCE GRĘ NA GITARZE LUB HARFIE.

